

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D3/1/K.Ü.-99/1

Karar Sayısı : 99-55/587-374

Karar Tarihi : 30.11.1999

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

İl. Başkan : Dr. Kemal EROL

Üyeler : Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU, İsmet CANTÜRK,
Necdet KARACEHENNEM, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY,
Kubilay ATASAYAR

B- RAPORTÖRLER : Kürşat ÜNLÜSOY, Bülent GÖKDEMİR

C- BAŞVURUDA BULUNAN: Beko Elektronik A.Ş. temsilcisi

Prof. Dr. Arif ESİN

ESC Araştırma Danışmanlık ve Tic. Ltd. Şti.

Valikonağı Cad. No: 161/20 Nişantaşı

80220 İstanbul

D- TARAFLAR: - Beko Elektronik A.Ş. (Beko)

Beylikdüzü Mevkii B. Çekmece/İstanbul

- Yetkili Servis İşletmeleri

E- DOSYA KONUSU: Beko'nun Yetkili Servis İşletmeleri ile oluşturduğu satış sonrası servis sistemine ilişkin mevcut anlaşmalara ve bu anlaşmaların yerine akdedilecek Yetkili Servis Sözleşmesi'ne menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına en son 16.7.1999 tarih ve 2299 sayı ile giren başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5 ve 8. maddeleri uyarınca düzenlenen 6. 9.1999 tarih, D3/1/K.Ü.-99/1 sayılı Menfi Tespit /Muafiyet Ön İnceleme Raporu, 9.9.1999 tarih, REK.0.07.00.00/72 sayılı Başkanlık önergesi ile 99-55 sayılı Kurul toplantı gündemine alınarak karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: Başvuru konusu sözleşmelerin her ikisine de menfi tespit belgesi verilemeyeceği, mevcut anlaşmanın 4.1. maddesi hükmünün tavsiye niteliğini aşmayacak şekilde değiştirilmesi koşuluyla bu anlaşmaya bireysel muafiyet tanınmasının uygun olacağı; mevcut anlaşma yerine akdedilmek üzere düzenlenen yeni anlaşmanın yine 4.1. maddesinde yer alan aynı hükmün de doğrudan ya da dolaylı fiyat kısıtlaması içermeyecek şekilde değiştirilmesi şartıyla, 1998/7 sayılı Franchise Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

1. İlgili Pazar

Ürün Pazarı: Başvuruya konu olan anlaşmaların belirli ürünlere yönelik satış sonrası servis hizmetlerini kapsamaması nedeniyle ilgili ürün pazarı elektronik ev aletleri tamir hizmetleri pazarı olarak tespit edilmiştir.

Coğrafi Pazar: Anlaşmalara konu hizmetlerin ülke geneline yönelik olması dikkate alınarak ilgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak belirlenmiştir.

2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

İlgili başvuruda, bildirim esasının Yetkili Servis İşletmeleri ile akdedilmek istenilen yeni anlaşma için menfi tespit belgesi verilmesi talebi olduğu, söz konusu talebin kabul edilmemesi halinde bu anlaşmaya bireysel muafiyet tanınmasının talep edildiği belirtilmiştir. Ayrıca mevcut anlaşmalar için de bireysel muafiyet tanınması talep edilmektedir.

4054 sayılı Kanun'un 8. maddesinde; "İlgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu üzerine Kurul, elinde bulunan bilgiler çerçevesinde bir anlaşmanın, kararın, eylemin veya birleşme ve devralmanın bu Kanunun 4, 6, 7. maddelerine aykırı olmadığını gösteren bir menfi tespit belgesi verebilir." denilmektedir. Başvuruya konu anlaşmaların; Yetkili Servis İşletmeleri'nin, Beko'nun arz ettiği ürünler haricindeki ürünlere servis hizmetleri verememesi, Beko dışındaki üreticilerle servis anlaşması yapamaması ve servis yerini kullandıramaması gibi rekabeti kısıtlayıcı hükümler ihtiva etmesi nedeniyle gerek mevcut anlaşma gerekse mevcut anlaşmanın yerine akdedilmek üzere düzenlenen yeni anlaşma için 4054 sayılı Kanun'un ilgili maddesi gereğince bir Menfi Tespit Belgesi verilmesi mümkün değildir.

Rekabet Kurumu, ilk başvuru tarihi olan 4.5.1998 tarihinden sonra, 16.12.1998 tarihinde 1998/7 sayılı Franchise Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ni yayımlamıştır. Bu itibarla henüz uygulamada bulunmayan yeni anlaşma, niteliği gereği anılan Tebliğ hükümleri çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Kanun'un 4. maddesinin ikinci fıkrası (a) bendinde mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi hukuka aykırı hallerden sayılmıştır. 1998/7 sayılı Tebliğ'in 8. maddesinin (e) bendinde ise; franchise verenin, satış fiyatları hakkında tavsiyede bulunma imkanı saklı kalmak kaydıyla, franchise alanın, franchise hakkının konusu mal veya hizmetlerin satış fiyatlarını belirleme hakkını doğrudan veya dolaylı olarak kısıtlaması halinde ilgili sözleşmenin grup muafiyetinden yararlanamayacağı belirtilmiştir.

Bu çerçevede yapılan değerlendirmeler sonucunda, mevcut anlaşmanın 4.1. maddesi ile mevcut anlaşma yerine akdedilmek üzere düzenlenen anlaşma'nın yine aynı numaralı maddesinde yer alan; "Yetkili Servis,... garanti dışı sunduğu servis hizmetlerinde, Şirket tarafından tüketici aleyhine olacak aşırı fiyat uygulamalarından kaçınılmak amacı ile önerilen tavsiye fiyatlarına uyulmasına özen gösterilecektir..." hükmünün, tavsiye niteliğini aşmayacak ve fiyat kısıtlaması içermeyecek şekilde değiştirilmesinin gerektiği neticesine varılmıştır.

İ- SONUÇ

Yukarıda yapılan değerlendirmeler ışığında, Beko Elektronik A.Ş.'nin Yetkili Servis İşletmeleri ile oluşturduğu satış sonrası servis sisteminin düzenlenmesi amacıyla akdedilmiş mevcut anlaşmalar ve bu anlaşmaların yerine akdedilecek yeni anlaşmalara ilişkin olarak;

i. Bildirime konu mevcut ve yeni anlaşmalar için Menfi Tespit Belgesi verilemeyeceğine,

ii. Mevcut anlaşmanın 4.1. maddesi hükmünün tavsiye niteliğini aşmayacak şekilde değiştirilmesi koşulu ile sözkonusu anlaşmaya bireysel muafiyet tanınabileceğine,

iii. Mevcut anlaşma yerine akdedilmek üzere düzenlenen yeni anlaşmanın yine 4.1. maddesinde yer verilen aynı hükmün de fiyat kısıtlaması içermeyecek şekilde değiştirilmesi koşulu ile, bu anlaşmanın 1998/7 sayılı Franchise Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceğine,

Bu koşulların yerine getirilmesi için kararın tebliğinden itibaren ilgili taraflara 45 (kırkbeş) gün süre verilmesine ve bu süre içinde aykırılığın giderildiğinin Kurumumuza tevsik edilmesine, aksi takdirde sözleşmenin geçersiz sayılacağına, ilgili mevzuat hükümlerine uygun düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağına ve 4054 sayılı Kanun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağına taraflara bildirmesine;

OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.